

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๓๓๐๓๒

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอร้องการปฏิบัติตามมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครราชสีมา ด่วนที่สุด ที่ นม ๐๐๑๗.๒/๑๖๒๘๑ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดนครราชสีมา แจ้งว่า จังหวัดฯ โดยโครงการชลประทานนครราชสีมา
ได้ว่าจ้างกิจการร่วมค้า จักรณณิร่วมค้า ดำเนินการขุดลอกแก้มลิงห้วยยาง ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอปักธงชัย
จังหวัดนครราชสีมา ปริมาตรดินขุดไม่น้อยกว่า ๓๒๓,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร ตามสัญญาเลขที่
สขป.๘/EB จ.นม.๗/๒๕๖๔ (จว) ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวงเงินจำนวน ๕,๕๙๔,๑๐๐ บาท
ระยะเวลา ๑๕๐ วัน เริ่มสัญญาวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔
มีหลักประกันสัญญาจำนวน ๒๗๙,๗๐๕ บาท ต่อมาจังหวัดฯ ได้บอกเลิกสัญญากับกิจการร่วมค้าฯ
และริบหลักประกันสัญญา รวมทั้งแจ้งให้ผู้รับจ้างชำระค่าปรับ เนื่องจากผู้รับจ้างไม่สามารถดำเนินการก่อสร้าง
ให้แล้วเสร็จตามสัญญา เนื่องจากกิจการร่วมค้าฯ ไม่ได้เข้าปฏิบัติงานตามแผนที่เสนอไว้
และไม่นำเครื่องจักรเครื่องมือเข้าดำเนินการภายในกำหนด อีกทั้งไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่ากิจการร่วมค้าฯ
จะสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ ซึ่งจังหวัดฯ ได้มีหนังสือแจ้งให้เข้าปฏิบัติงานหลายครั้ง แต่กิจการร่วมค้าฯ
ยังเพิกเฉยและไม่เร่งรัดที่จะปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จแต่อย่างใด ต่อมากิจการร่วมค้าฯ ได้ขอคัดค้านการชำระค่าปรับ
และขอคืนหลักประกันสัญญา จังหวัดฯ จึงขอหารือดังนี้

๑. ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๖๙๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ
ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จังหวัดฯ ไม่ได้แก้ไขสัญญาตามมาตรการฯ แต่อย่างใด
กรณีดังกล่าว กิจการร่วมค้าฯ ต้องนำเงินมาชำระค่าปรับหรือไม่ และจังหวัดฯ สามารถริบหลักประกันสัญญาได้หรือไม่
รวมทั้งแจ้งกิจการร่วมค้าฯ เป็นผู้ทำงานได้หรือไม่

๒. กิจการร่วมค้าฯ สามารถคัดค้านการปรับได้หรือไม่ และเรียกคืนหลักประกันสัญญาได้หรือไม่
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย)
พิจารณาแล้วเห็นดังนี้

๑. กรณีข้อหารือ ๑ ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๖๙๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ
ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ข้อ ๑.๒.๑ กำหนดว่า “สัญญาฯ ที่ได้ลงนามหลังวันที่
๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ซึ่งยังมีนิติสัมพันธ์อยู่ และสัญญาฯ ครบกำหนดในช่วงประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินฯ

/แต่ ...

แต่ได้มีการส่งมอบงานกรณีสัญญาฯ กำหนดส่งงานงวดเดียวหรือได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้ายก่อนวันที่มีประกาศยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินฯ แต่ยังมีได้มีการตรวจรับพัสดุ หากสัญญาฯ ดังกล่าวมีค่าปรับเกิดขึ้นโดยให้คิดค่าปรับในอัตราร้อยละ ๐” และหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๖๔๕ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๖๔๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ข้อ ๑.๑ การสิ้นสุดการนับระยะเวลาการได้อัตราค่าปรับร้อยละ ๐ ตามข้อ ๑.๑.๒ - ข้อ ๑.๑.๖ และข้อ ๑.๒.๑ - ข้อ ๑.๒.๓ จากเดิม “จนถึงวันก่อนวันที่มีการประกาศยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินฯ” เป็น “ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕” หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า จังหวัดนครราชสีมา โดยโครงการชลประทาน นครราชสีมา ได้ว่าจ้างกิจการร่วมค้า จักรณิธรร่วมค้า ดำเนินการขุดลอกแก้มลิงห้วยยาง ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ปริมาตรดินขุดไม่น้อยกว่า ๓๒๓,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร ในวงเงินจำนวน ๕,๕๙๔,๑๐๐ บาท ตามสัญญาจ้างเลขที่ สขป.๘/EB จ.นม.๗/๒๕๖๔ (จว) ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลา ๑๕๐ วัน เริ่มสัญญาวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ มีหลักประกันสัญญาจำนวน ๒๗๙,๗๐๕ บาท ต่อมาจังหวัดฯ ได้มีหนังสือบอกเลิกสัญญากับกิจการร่วมค้าฯ แล้ว ตามหนังสือโครงการชลประทานนครราชสีมา ที่ กษ ๐๓๑๗.๐๖/๑๑๑๒ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ เนื่องจากกิจการร่วมค้าฯ ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามสัญญา เนื่องจากไม่ได้เข้าปฏิบัติงานตามแผนที่เสนอไว้ และไม่นำเครื่องจักรเครื่องมือเข้าดำเนินการภายในกำหนด อีกทั้งไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่า จะดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ ซึ่งจังหวัดฯ ได้มีหนังสือแจ้งให้เข้าปฏิบัติงานหลายครั้ง แต่กิจการร่วมค้าฯ เพิกเฉยและไม่เร่งรัดให้แล้วเสร็จแต่อย่างใด เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า จังหวัดฯ ได้มีการบอกเลิกสัญญากับกิจการร่วมค้าฯ แล้ว สัญญาดังกล่าวจึงไม่อยู่ในข่ายการได้รับความช่วยเหลือตามมาตราฯ ข้างต้น และหากจังหวัดฯ ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญากับกิจการร่วมค้าฯ แล้ว จังหวัดฯ ย่อมต้องดำเนินการแจ้งให้กิจการร่วมค้าฯ เป็นผู้ทิ้งงาน ตามนัยมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

๒. กรณีข้อหาข้อ ๒ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตามเงื่อนไขของสัญญา ข้อ ๑๗ ค่าปรับ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “หากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาและผู้ว่าจ้างยังมิได้บอกเลิกสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นจำนวนเงินวันละ ๕,๕๙๔.๑๐ บาท (ห้าพันห้าร้อยเก้าสิบสี่บาทสิบสตางค์) และจะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการควบคุมงาน (ถ้ามี) ในเมื่อผู้ว่าจ้างต้องจ้างผู้ควบคุมงานอีกต่อหนึ่งเป็นจำนวนเงินวันละ ๑,๑๑๘.๘๒ บาท (หนึ่งพันหนึ่งร้อยสิบแปดบาทแปดสิบสองสตางค์) นับถัดจากวันที่ครบกำหนดเวลาแล้วเสร็จของงานตามสัญญาหรือวันที่ผู้ว่าจ้างได้ขยายเวลาทำงานให้จนถึงวันที่ทำงานแล้วเสร็จจริง นอกจากนี้ ผู้รับจ้างยอมให้ผู้ว่าจ้างเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้รับจ้างทำงานล่าช้าเฉพาะส่วนที่เกินกว่าจำนวนค่าปรับและค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้อีกด้วย” และวรรคสอง กำหนดว่า “ในระหว่างที่ผู้ว่าจ้างยังมิได้บอกเลิกสัญญานั้น หากผู้ว่าจ้างเห็นว่าผู้รับจ้างจะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ ผู้ว่าจ้างจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิตามข้อ ๑๘ ก็ได้ และถ้าผู้ว่าจ้างได้แจ้งข้อเรียกร้องไปยังผู้รับจ้างเมื่อครบกำหนดเวลาแล้วเสร็จของงานขอให้ชำระค่าปรับแล้ว ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะปรับผู้รับจ้างจนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย” ข้อ ๑๘ สิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังบอกเลิกสัญญา วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญา ผู้ว่าจ้างอาจทำงานนั้นเองหรือว่าจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นต่อจนแล้วเสร็จก็ได้ ผู้ว่าจ้างหรือผู้ที่รับจ้างทำงานนั้นต่อมีสิทธิใช้เครื่องใช้ในการก่อสร้าง สิ่งที่สร้างขึ้นชั่วคราวสำหรับงานก่อสร้างและวัสดุต่าง ๆ ซึ่งเห็นว่าจะต้องสงวนเอาไว้เพื่อการปฏิบัติงานตามสัญญา ตามแต่จะเห็นสมควร” และวรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีดังกล่าวผู้ว่าจ้างมีสิทธิรับหรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาทั้งหมดหรือบางส่วนตามสมควร นอกจากนั้น ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายซึ่งเป็นจำนวนเกินกว่าหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จตามสัญญาตลอดจนค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานเพิ่ม (ถ้ามี)

ซึ่งผู้ว่าจ้างจะหักเอาจากเงินประกันผลงานหรือจำนวนเงินใด ๆ ที่จะจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างก็ได้” ซึ่งผลของการบอกเลิกสัญญาทำให้คู่กรณีกลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม หากมีงานที่ผู้ว่าจ้างได้รับไว้และใช้ประโยชน์ในราชการได้ตามสัญญาแล้วผู้ว่าจ้างจะต้องมีการชดใช้ราคาให้แก่ผู้รับจ้างโดยจะต้องมีการหักค่าปรับและค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) ออกก่อนด้วยเงินแต่งงานที่รับไว้ หากผู้ว่าจ้างไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในราชการตามสัญญาได้ จึงต้องถือว่างานนั้นไม่ควรค่าแห่งการชดใช้เงินคืนตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๔๑ ประกอบกับหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๐๘ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการดำเนินการภายหลังหน่วยงานของรัฐบอกเลิกสัญญาซื้อหรือจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๔) ข้อ ๓ ค่าเสียหาย และข้อ ๔ การประเมินค่าเสียหาย ข้อ ๔.๑ กำหนดว่า “เมื่อหน่วยงานของรัฐทราบค่าเสียหาย ค่าปรับ ค่าควบคุมงานที่เพิ่มขึ้น (ถ้ามี) ราคาพัสดุหรือค่างานที่เพิ่มสูงขึ้นจากสัญญาเดิมกรณีดำเนินการตาม ๓.๒.๔ และค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) แล้วให้นำมาหักออกจากหลักประกันสัญญาจนครบถ้วน” ข้อ ๔.๒ กำหนดว่า “หากยังมีเงินหลักประกันสัญญาคงเหลืออยู่ ให้คืนจำนวนเงินดังกล่าวแก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิม แต่หากค่าเสียหาย มีจำนวนเงินมากกว่าจำนวนเงินตามหลักประกันสัญญา หน่วยงานของรัฐมีสิทธิริบหลักประกันสัญญาไว้ทั้งหมด และมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมต้องชดใช้ค่าเสียหายเพิ่มเติมอีกจนครบจำนวน” ข้อ ๔.๓ กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมชดใช้ค่าเสียหายเพิ่มเติม ภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือ หากผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมไม่ยอมชดใช้ค่าเสียหายไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้หน่วยงานของรัฐส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินคดีกับผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมต่อไป” ดังนั้น เมื่อจังหวัดฯ ได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาแล้ว จังหวัดฯ มีสิทธิริบหลักประกันสัญญาหรือเรียกร้องจากธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันได้ในกรณีที่มิได้ค่าปรับให้จังหวัดฯ เรียกร้องให้ผู้รับจ้างชำระค่าปรับ ทั้งนี้ ค่าปรับและค่าชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้นรวมถึงค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) จังหวัดฯ อาจนำมาหักออกจากหลักประกันสัญญาได้ ซึ่งหลังจากหักค่าปรับและค่าชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้น รวมถึงค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) จนครบถ้วนเต็มจำนวนแล้ว หากยังมีจำนวนเงินตามหลักประกันสัญญาคงเหลืออยู่ ให้คืนจำนวนเงินดังกล่าวแก่ผู้รับจ้างด้วย แต่หากค่าปรับและค่าชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้นรวมถึงค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) มีจำนวนเงินท่วมจำนวนเงินตามหลักประกันสัญญา จังหวัดฯ ย่อมมีสิทธิริบหลักประกันสัญญาไว้ทั้งหมด โดยไม่ต้องคืนหลักประกันสัญญา และยังมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้รับจ้างชดใช้เพิ่มเติมให้อีกจนครบจำนวน

สำหรับประเด็นกิจการร่วมค้าฯ สามารถคัดค้านการปรับได้หรือไม่ นั้น มิใช่ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ กฎกระทรวง ระเบียบฯ และประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฯ นี้ คณะกรรมการวินิจฉัยจึงไม่อาจให้ความเห็นเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ภู่อกุล)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘ โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖